

Warszawa, 30 października 2017 r.

LEX-I.4131. 297 .2017.MZ

Rada Gminy Pomiechówek
ul. Szkolna 1a
05-180 Pomiechówek

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875)

stwierdzam nieważność

uchwały Rady Gminy Pomiechówek z dnia 28 września 2017 r. Nr XXXI/259/ w sprawie: *zmiany uchwały w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Pomiechówek*, w części:

§ 2 pkt 6 oraz § 18 ust. 1 w zakresie słów: "i ponoszą odpowiedzialność za zachowanie swoich zwierząt" Załącznika do uchwały pn. *Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Pomiechówek zwany dalej „Regulaminem”*.

Uzasadnienie

Rada Gminy Pomiechówek w dniu 28 września 2017 r. podjęła uchwałę Nr XXXI/259/2017 w sprawie: *zmiany uchwały w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Pomiechówek*.

Podstawę prawną do wydania uchwały stanowi przepis art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1289), zwanej dalej „ustawą”. Wskazać należy, że przepis ust. 1 stanowi upoważnienie dla rady gminy do uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, w ust. 2 został natomiast określony zakres uregulowań, którego uszczegółowienia powinna dokonać rada gminy w regulaminie. Regulamin określa zatem szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące:

- 1) wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących:
 - a) prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania lub przyjmowania przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych lub zapewnienie przyjmowania w inny sposób co najmniej takich odpadów komunalnych jak: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, a także odpadów komunalnych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 4a,
 - b) uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,
 - c) mycie i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi;
- 2) rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków

rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:

- a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,
- b) liczby osób korzystających z tych pojemników;
- 3) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;
- 4) innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;
- 5) obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;
- 6) wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach;
- 7) wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Wymienione powyżej elementy mają charakter wyczerpujący, nie jest zatem dopuszczalna wykładnia rozszerzająca zastosowania tego przepisu w odniesieniu do innych kwestii, które nie zostały w nim wymienione. W tej mierze wskazać należy, że unormowana w art. 7 Konstytucji zasada praworządności wymaga, by materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Oznacza to, że każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej, a więc stanowi naruszenie konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego. Należy również podkreślić, że zgodnie z art. 94 Konstytucji RP regulacje zawarte w akcie prawa miejscowego mają na celu jedynie "uzupełnienie" przepisów powszechnie obowiązujących rangi ustawowej, kształtujących prawa i obowiązki ich adresatów, a więc nie są wydawane w celu wykonania ustawy tak jak rozporządzenie w rozumieniu art. 92 Konstytucji RP (wyrok NSA z dnia 18 września 2012 r. sygn. akt II OSK 1524/12).

W § 2 pkt 6 Załącznika do uchwały Nr XXXI/259/2017 Rady Gminy Pomiechówek pn. *Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Pomiechówek, zwany dalej: Regulaminem*, Rada wprowadziła regulację dotyczącą naprawy pojazdów mechanicznych poza warsztatami naprawczymi. W świetle art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące mycia i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi. Użyty w Regulaminie termin „pojazd mechaniczny” nie jest tożsamy z pojęciem „pojazd samochodowy”. Zgodnie z art. 2 pkt 33 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 128) pojazd samochodowy to pojazd silnikowy, którego konstrukcja umożliwia jazdę z prędkością przekraczającą 25 km/h; określenie to nie obejmuje ciągnika rolniczego. Użyty w uchwale termin „pojazd mechaniczny”, jest niespójny z terminem jakim posługuje się ustawa (*vide*: wyrok WSA w Poznaniu z dnia 16 grudnia 2013 r. sygn. II SA/Po 916/13), zakres tego pojęcia jest szerszy niż pojęcia „pojazd samochodowy”. Zatem, Rada Gminy posługując się pojęciem „pojazdy mechaniczne” przekroczyła upoważnienie ustawowe w tym zakresie.

W myśl § 18 ust. 1 Regulaminu: „Osoby będące właścicielami lub opiekunami psów i innych zwierząt domowych są zobowiązane do zachowania środków ostrożności zapewniających ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku i ponoszą odpowiedzialność za zachowanie swoich zwierząt.”. Powyższe postanowienie w zakresie

słów: "i ponoszą odpowiedzialność za zachowanie swoich zwierząt" stanowi wyjście ponad granice upoważnienia ustawowego i jest sprzeczne z treścią art. 431 Kodeksu cywilnego, który reguluje kwestie odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez zwierzę. Zgodnie z art. 431 Kodeksu cywilnego kto zwierzę chowa albo się nim posługuje, obowiązany jest do naprawienia wyrządzonej przez nie szkody niezależnie od tego, czy było pod jego nadzorem, czy też zabląkało się lub uciekło, chyba że ani on, ani osoba, za którą ponosi odpowiedzialność, nie ponoszą winy. Ponadto chociażby osoba, która zwierzę chowa lub się nim posługuje, nie była odpowiedzialna według przepisów paragrafu poprzedzającego, poszkodowany może od niej żądać całkowitego lub częściowego naprawienia szkody, jeżeli z okoliczności, a zwłaszcza z porównania stanu majątkowego poszkodowanego i tej osoby, wynika, że wymagają tego zasady współżycia społecznego.

W świetle powyższego, stwierdzenie nieważności przedmiotowej uchwały Rady Gminy Pomiechówek, w zakresie wskazanym w sentencji niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego, jest uzasadnione.

Jednocześnie, ze względu na kwestionowane przez organ nadzoru postanowienie § 2 pkt 6 Regulaminu i pozostawienie uchwały w obrocie prawnym, informuję o konieczności pilnej nowelizacji uchwały w tym zakresie, poprzez wprowadzenie prawidłowej regulacji warunków naprawy „pojazdów samochodowych” poza warsztatami samochodowymi.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze Gminie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, wnoszona za pośrednictwem organu, który skarżone orzeczenie wydał.

Informuję, że rozstrzygnięcie nadzorcze wstrzymuje wykonanie uchwały w części objętej rozstrzygnięciem, z mocy prawa, z dniem jego doręczenia.

Nadto wskazuję, że regulacja § 7 ust. 1 pkt 1 lit. b tiret 3 i 4 Regulaminu obejmująca słowa: „-odpady biodegradowalne w tym odpady zielone - 2 razy w tygodniu (w okresie od marca do listopada)” oraz „- popiół – 1 raz w tygodniu (w okresie od września do kwietnia)” jest niespójna z treścią § 2 ust. 1 pkt 1 lit. b uchwały Rady Gminy Pomiechówek z dnia 27 lutego 2017 r. Nr XXVI/228/2017 w sprawie: *określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Pomiechówek i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi*, w części określającej częstotliwość odbioru odpadów biodegradowalnych, w tym odpadów zielonych i popiołu w zabudowie wielorodzinnej. Uchwała Nr XXVI/228/2017, inaczej niż przyjęto w Regulaminie, przewiduje częstotliwość odbioru odpadów biodegradowalnych, w tym odpadów zielonych - 2 razy w miesiącu (w okresie od marca do listopada), natomiast odbiór popiołu określony w niej został w cyklu - 1 raz w miesiącu (w okresie od września do kwietnia). W uchwale podejmowanej na podstawie art. 6r ust. 3 ustawy, stanowiącej akt prawa miejscowego, rada określa szczegółowy sposób oraz zakres świadczenia usług, w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi i w szczególności reguluje kwestię częstotliwości odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości oraz sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Zatem, postanowienie Regulaminu w zakresie częstotliwości odbioru odpadów, winno być tożsame z regulacją, uchwaloną w akcie prawa miejscowego, który został wydany na podstawie powołanego wyżej przepisu ustawy.

WOJEWODA MAZOWIECKI

Zdzisław Szipiera